

TYT - AYT

FELSEFE GRUBU

**VİDEOLU KONU ANLATIM KİTABI
VE
ONLINE SORU BANKASI**

Suat KILIÇ
Duygu TÜRKYILMAZ

İÇİNDEKİLER

1. KONU

PSİKOLOJİYE GİRİŞ	7
TEST 1	17
TEST 2	19
TEST 3	21

2.KONU

PSİKOLOJİNİN TEMEL SÜREÇLERİ	23
TEST 4	49
TEST 5	51
TEST 6	53
TEST 7	55

3.KONU

ÖĞRENME DÜŞÜNME BELLEK	57
TEST 8	69
TEST 9	71
TEST 10	73

4.KONU

RUH SAĞLIĞININ TEMELLERİ	75
TEST 11	87
TEST 12	89
TEST 13	91

5.KONU

SOSYOLOJİYE GİRİŞ	93
TEST 14	99
TEST 15	101

6.KONU

BİREY VE TOPLUM.....	103
TEST 16	113

7.KONU

TOPLUMSAL YAPI	115
TEST 17	119

8.KONU

KÜLTÜR.....	121
TEST 18	123

9.KONU

TOPLUMSAL KURUMLAR	125
TEST 19	133
TEST 20	135

10.KONU

FELSEFİYİ TANIMA.....	137
TEST 21	141

11.KONU

BİLGİ FELSEFESİ (EPİSTEMOLOJİ)	143
TEST 22	157
TEST 23	159

12.KONU

VARLIK FELSEFESİNİN KONUSU VE PROBLEMLERİ	161
TEST 24	171
TEST 25	173

13.KONU

AHLAK FELSEFESİNİN KONUSU VE PROBLEMLERİ.....	175
TEST 26	187
TEST 27	189

14.KONU

SİYASET FELSEFESİNİN KONUSU VE PROBLEMLERİ	191
TEST 28	203
TEST 29	205

15.KONU

DİN FELSEFESİNİN KONUSU VE SORULARI	209
TEST 30	215
TEST 31	217

16.KONU

SANAT FELSEFESİNİN KONUSU VE PROBLEMLERİ.....	219
TEST 32	227
TEST 33	229

17.KONU

BİLİM FELSEFESİ	231
TEST 34	239
TEST 35	241

18.KONU

MÖ 6.YÜZYIL-MS 2.YÜZYIL FELSEFESİ.....	243
TEST 36	265
TEST 37	267

19.KONU

KLASİK MANTIK	269
TEST 38	277
TEST 39	279

20.KONU

ÇIKARIM (AKIL YÜRÜTME)	281
TEST 40	291
TEST 41	293

21.KONU

MANTIK VE DİL.....	295
TEST 42	311
TEST 43	313
TEST 44	315
TEST 45	317

NOTLARIM

celenmesine ortam hazırlamıştır. Ernest Heinrich Weber (Ernst Henrih Veber) ve Gustav Theodor Fechner (Gustav Teodor Fehner), fizik ve matematikteki gelişmeleri ilk defa psikolojik süreçlere uygulayarak deneylerde ışık, ses ve ağırlık gibi objektif olarak ölçülebilen uyaranlar kullanmıştır.

Yukarıdaki gelişmeler, W. Wundt'un (1832 - 1920) psikoloji bilimi kurmasına zemin hazırlamıştır. Nitekim 1879'da Leipzig'de psikoloji laboratuvarı kurarak psikoloji bilimini kurmuştur. İlk psikoloji deneyleri burada yapılmıştır.

PSİKOLOJİDE YAKLAŞIMLAR

Organizmanın sergilediği davranışları farklı şekillerde ele alan görüşlere psikolojik yaklaşım, aynı yaklaşımı benimseyen kimselerin oluşturduğu gruplara ise ekol(okul) denir.

a. Yapısalcı (Strüktüralizm) Yaklaşım:

Bu ekolün önde gelen temsilcisi Wilhelm Wundt'tur. Yapısalcılar için psikolojinin konusu bilinç ve bilinç olaylarıdır.

Wundt a göre psikoloji bilinci onun yapısını incelemelidir.

W. Wundt, bilinç olaylarını doğa olayları gibi neden-sonuç ilişkisi içinde incelemek istemiştir.

- Bilinç, belirli bir anda aktif olan düşünme, algılama süreçlerinin hepsini kapsar. Organizmanın bedensel ve zihinsel açıdan içinde bulunduğu durumun farkında olmasıdır.
- Bilinç; algı, düşünce, duygu, irade gibi çeşitli öğelerden oluşmuştur. Psikolojinin amacı, bu öğeler arasındaki ilişkileri ayrı ayrı incelemektir.
- İçer bakış veya içer gözlem denilen yöntemi kullanır.
- İçer bakış yöntemi, insanın bir olay veya durum karşısındaki duygu ve düşüncesine dikkat edip bunları ifade etmesidir.

b. İşlevsel (fonksiyonalizm) Yaklaşım:

Bu okulun önde gelen temsilcileri William James, John Dewey'dir.

Bu okula göre bilincin yapısıyla ilgili bilgilerin fonksiyonel olması gerekir.

Psikoloji zihnin yapısını değil işlevini araştırmalıdır.

İnsan, değişen çevre koşullarına değişerek uyum sağlar.

Bu nedenle algı, dikkat, düşünme, istem vb. yetiler, bireyin yaşamda karşılaştığı sorunlara ve çevreye uyumuna yardımcı olmalıdır.

Bu yaklaşım zekâyı, çevreye uyum sağlayabilme yeteneği olarak tanımlamıştır.

c. Bütünlük (Gestaltçı) Yaklaşım:

Temsilcileri Max Wertheimer, Kurt Lewin gibi Alman psikologlardır.

Gestaltçılar, insan davranışlarının duyum, dikkat, ilgi vb. öğelerine ayrılarak incelenmesine karşı çıkarlar.

KÖRLERİN FİL TARİFİ

Altı tane kör adamı bir filin yanına getirirler. Her birisini filin farklı bir yerine götürürler ve onlardan, elleriyle fili tutmalarını isterler. Sonra da tuttıkları bu şeyin “neye benzediğini” tarif etmelerini söylerler. Körlerden bir tanesi, filin kuyruğunu tutmuştur ve şöyle söyler:

“Fil bir halata benziyor.”

Bir diğeri, filin hortumunu tutmuştur ve şöyle söyler:

“Fil, iri bir yılanı benziyor.”

Üçüncüsü, filin dişlerini tutmuştur ve şunları söyler:

“Fil, bir mızrağa benziyor.”

Dördüncü kör, filin gövdesini tutmuştur, o da şunu söyler:

“Fil, bir duvara benziyor.”

Beşinci kör, filin kulağını tutmuştur ve şöyle söyler:

“Fil, büyük bir yelpazeye benziyor.”

Altıncı kör ise, filin bacağını tutmuştur ve şunları söyler:

“Fil, bir ağaca benziyor.”

Hepsi, filin farklı bir özelliğini dile getirmişler.

Zihinlerinde filin bütünsel bir resmi olmadığı için elleriyle deneyimledikleri şeyin “ne olduğu” konusunda hiçbir fikirleri bulunmuyormuş.

Elde ettikleri verileri, yaşamış olduklarından oluşan hatıralarına göre değerlendirip tarif etmek zorunda kalmışlar.

Bu nedenle de yapmış oldukları bu tecrübeler (filin farklı parçalarını tutmak) ve bunlara bağlı olarak yaptıkları değerlendirmeler hem bir anlam taşımamış hem de birleştirdiklerinde filin doğru bir tarifini veremedikleri için de hatalı olmuştur.

Bir uygulamada doğru bilgiye ulaşmak için bütüncül yaklaşım şarttır. Eğer bütüncül yaklaşım içinde olamazsanız körlerin fil tarifi gibi yanlış sonuçlara varmanız muhtemeldir.

Davranışlar onu ortaya çıkaran tüm etkenlerin toplamı değil bir sentezidir.

Bir bütün olarak incelenmelidir. Algılama, düşünme, öğrenme gibi zihinsel süreçlerin bir bütün halinde incelenmesi gerektiğini savunurlar.

NOTLARIM

NOTLARIM

d. Davranışçı (Bihevörizm) Yaklaşım:

Bu ekolün önde gelen temsilcilerinden bazıları şöyledir: İ. Pavlov, Thorndike, Watson ve Skinner.

Bu ekole göre psikoloji organizmanın gözlenebilen davranışlarını, tavırlarını ve hareketlerini incelemelidir.

Böylece psikoloji, konusuna giren olayları yönlendirebilir ve denetleyebilir. Davranışçılar organizmanın iç yaşantılarıyla ilgilenmezler.

Davranışı uyarıcı-tepki (U → T) ilişkisi içerisinde inceler.

Bu bakımdan deney ve gözlem yöntemini kullanır.

e. Psikodinamik (Psikanaliz) Yaklaşım:

Bu yaklaşımın kurucusu Sigmund Freud'dur. Temsilcileri; Horney, Jung ve Adler'dir.

Bilinç: Kişinin o anki yaşantısının ve davranışlarının farkında olmasıdır. Algı ve bilgilerin açık seçik ilendiği bir alandır.

Bilinç Öncesi (Bulanık Bilinç): Çok rahatsız edici olmayan anıların, bazı isim ve duyguların barındırıldığı alandır. Bilinenlerin saklandığı bir depo gibidir.

Bilinçaltı: Tamamen bastırılan, hatırlanması ruh sağlığını bozabilecek bazı yaşantıların, çocuklukta yaşanan çatışmaların, saplantıların bulunduğu alandır.

- Bu alanda yer alan bilgilerin hatırlanması oldukça zordur.

İnsan başından geçen ve hoş olmayan olayları zaman geçtikçe unuttuğunu zanneder. Aslında bunlar bilinçaltına gizlenmekte ve davranış bozukluklarının kaynağını oluşturmaktadır.

Davranış bozukluklarının nedeni olan bilinçaltındaki yaşantı, duygu ve düşüncelerin bilinç düzeyine çıkarılarak çözümlenmesi yöntemine psikanaliz tedavi yöntemi denir.

f. Hümanistik (İnsancıl) Yaklaşım:

Önde gelen temsilcileri A.Maslow'dur ve Carl Rogers'tir.

- İnsanı temel alan ve insanı merkeze koyan bir yaklaşımdır.
- İnsan ancak özgür eylemlerle tüm yeteneklerini ortaya çıkartabilir ve kendini gerçekleştirebilir.
- İnsanın fizyolojik ihtiyaçları (açlık-susuzluk) kadar, sosyal ihtiyaçlarını da (sevgi-saygı-güven) ön plana çıkarır.
- Deneysel ve psikoanalitik yöntemleri reddeder. Bunun yerine sevgi, gözlem ve iç gözlem yöntemlerini kullanırlar.

NOTLARIM

1. Gözlem

- Davranış ve olayları belli bir amaç ve düzenle inceleme yöntemidir.
- Gözlem kendiliğinden oluşan veya araştırmacı tarafından bilinçli olarak oluşturulan şartlarda, davranışları ve olayları belirli bir amaç ve düzenle inceleme yöntemidir.

a. İç Gözlem

- Kişinin kendi kendini gözleyerek değerlendirme yapmasıdır.

b. Dış gözlem

- Araştırmacının bireyi gözleyerek değerlendirme yapmasıdır.

c. Doğal gözlem

- Organizmanın içinde bulunduğu fiziksel duruma herhangi bir müdahalede bulunmadan, doğal hâlde izlemektedir.

d. Sistematik (Kontrollü) Gözlem

- Şartları, araştırmacı tarafından oluşturulan ve gerektiğinde araştırmacı tarafından şartları değiştirilen gözlem şeklidir.
- Gürültülü bir ortamda okuduğunu anlama düzeyinin ölçüldüğü bir araştırmada şartları belirleme gözlemcinin elindedir.

Katılarak Gözlem:

Gözlemcinin gözlenenler arasına katılarak onlardan biriymiş gibi davranması esasına dayanır.

2. Anket

Belli bir konu hakkında bir grup veya topluluğun duygu ve düşüncelerini belirlemek için hazırlanmış soru formlarıdır.

3. Test

- Bireylerin belirli bilgi beceri, yetenek, zekâ gibi bireysel farklılıklarını ölçmek için hazırlanmış araçlardır.
- Koşulları önceden belirlenmiş durumlar oluşturarak bireylerin bu koşullar altında nasıl davrandıklarını gözlemek için kullanılan araçlardır.

NOTLARIM

İstatistiksel Yöntemler

İstatistik, sayı ile belirtilen verilerin elde edilmesinde, sınıflandırılmasında ve sunulmasında kullanılan bir yöntemdir.

Korelasyon (Bağıntı):

İki puan dizisi veya ölçü (değişken) arasındaki ilişki miktarını gösterir.

Örneğin: kitap okuma ile Türkçe paragraf sorularını çözme arasındaki ilişkiyi bulmak gibi Korelasyon miktarı, korelasyon katsayısı ile ifade edilir. Korelasyon sayısı ise (+1 ile -1) arasında değer alır.

a. Pozitif Korelasyon: İki değişken arasında doğru orantı olduğunu gösterir. Yani değişkenlerden biri artarken diğerinin de arttığını, değişkenlerden biri azalırken diğer değişkenin de azaldığını gösterir.

Örneğin: çalışmak ile başarı

b. Negatif Korelasyon: İki değişken arasında ters orantı olduğunu gösterir. Yani iki değişkenden biri artarken öteki azalıyorsa, bu iki değişken arasında negatif korelasyon vardır.

Örneğin: Aşırı kaygı ile öğrenme

c. Nötr Korelasyon: İki değişken arasında ilişki bulunmadığı duruma denir.

Örneğin: Başarı ile kilo

PSİKOLOJİNİN ALT DALLARI

Deneysel alanlar akademik araştırmalar içerir. Uygulamalı alanlar da akademik çalışmalarla elde edilen bilgiler pratik hayata uygulanır.

DENEYSEL ALANLAR (TEORİK PSİKOLOJİ)

- 1. Fizyolojik psikoloji:** Biyolojik süreçlerin davranışlara etkisini inceler. Duyu organları, beyin, sinir sistemi, iç salgı bezleri, hormonların davranışlara olan etkisini araştıran psikoloji dalıdır.
- 2. Sosyal psikoloji:** Bireyin grup, toplum içindeki davranışlarını, tutumlarını inceleyen psikoloji bölümüdür. Propaganda, ikna, liderlik, uyma davranışı ve gruplar arası çatışma gibi konuları inceler.
- 3. Gelişim psikolojisi:** Bireyin doğumdan ölüme yaşa bağlı davranış özelliklerini inceler. Çeşitli özelliklerine göre; çocuk, ergenlik, yetişkinlik ve yaşlılık psikolojisi gibi alanlara ayrılır. Her yaş döneminde bireyin gelişimini inceler.

NOTLARIM

PSİKOLOJİNİN İŞ ALANLARI

- Eğitim kurumları
- Sağlık kurumları
- Adli kurumlar
- Askerî kurumlar
- Araştırma merkezleri
- Üniversiteler

PSİKOLOJİNİN DİĞER BİLİM DALLARIYLA İLİŞKİSİ

Biyoloji: Organizmanın yapısını inceler. Psikoloji, organizmanın biyolojik yapısının davranışlara etkisini belirlemek için biyolojinin verilerinden yararlanır.

Fizyoloji: Canlı organizmalarda gerçekleşen kimyasal ve fiziksel süreçleri inceleyen biyoloji alt dalıdır. Fizyoloji; iç salgı bezleri, hormonlar, duyu organlarının çalışma biçimi konularını içerir. Hormonların ve iç salgı bezlerinin davranışları nasıl etkilediğini anlamak için psikoloji, fizyolojinin verilerinden yararlanır.

Zoooloji: Biyolojinin hayvanları inceleyen dalıdır. Psikoloji, insan davranışlarını anlamak için hayvan davranışlarını inceler ve hayvanlar üzerinde deneyler yapar. Bundan dolayı psikoloji zoooloji ile ilişkilidir.

Genetik: Canlılardaki çeşitliliği ve kalıtımı inceleyen bilimdir. İnsan davranışları ile genler arasında sıkı bir ilişki vardır. Bu nedenle psikoloji genetikle iş birliği yapar.

Sosyoloji: Toplumu inceleyen bilimdir. Psikoloji ise bireyi inceler. Birey toplumun bir parçasıdır. Toplum bireyi, birey toplumu etkiler. Bu etkileşimin sonuçlarını değerlendirmek için sosyoloji ve psikoloji bilgi paylaşımı içindedir.

Antropoloji: İlk insandan bugünün insanına kadar süregelen davranışsal, düşünsel ve bedensel değişimi inceleyen bilim dalıdır. Psikoloji, insan davranışlarını anlayabilmek için insanın kökenini inceleyen antropolojinin verilerinden faydalanmaktadır.

Felsefe: İnsanı, evreni, değerleri tanımaya, anlamaya ve açıklamaya yönelik zihinsel etkinlikleri içeren bir bilgi alanıdır. Eleştirel düşünmeye dayanır. Bütün bilim dalları felsefeden doğmuştur.

1. Aşağıdakilerden hangisi psikolojinin felsefeden ayrılıp bağımsız bir bilim olmasını sağlamıştır?

- A) İnsan ruhuyla ilgili araştırmalar yapılması
- B) Çeşitli psikoloji ekollerinin ortaya çıkması
- C) Wilhem Wunt'un ilk psikoloji laboratuvarını kurması
- D) İnsan davranışlarıyla ilgili araştırmalar yapılması
- E) Descartes'in hayvanların birer makine olduğunu ifade etmesi

2. Psikolojinin bağımsız bir bilim hâline gelmeden önce içinde yer aldığı alan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ekonomi
- B) Antropoloji
- C) Biyoloji
- D) Sosyoloji
- E) Felsefe

3. Psikoloji, organizmanın davranışlarını ve bu davranışların altındaki nedenleri, deneysel yöntemlerle inceleyen bilimdir.

Buna göre aşağıdaki konulardan hangisi psikolojinin inceleme alanına girmez?

- A) Metafiziğin bilimle ilişkisi
- B) İç salgı bezlerinin güdülenmeye etkisi
- C) Etkili öğrenmenin yolları
- D) Davranışların temel nedenleri
- E) Bireyin çevreye uyumunda yaşadığı sıkıntılar

4. Aşağıdakilerden hangisi psikoloji bilimine katkı sağlayan isimlerden biri değildir?

- A) Aristo
- B) İbn-i Sina
- C) J.locke
- D) E.Henrich Weber
- E) Aydın Sayılı

5. 19.yy.da çeşitli bilim dallarındaki gelişmeler sayesinde Psikolojide insan davranışlarının bilimsel olarak incelenmesine ortam sağlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu bilimsel alanlardan biri değildir?

- A) Tıp
- B) Biyoloji
- C) Coğrafya
- D) Sosyoloji
- E) Kimya

6. Beden ile ruh arasındaki ilişkinin sorgulandığı İlk Çağ'da psikoloji, felsefenin ruhu inceleyen bir alanı olmaktan öteye geçememiştir. Orta Çağ'da Platon ve Aristo'nun görüşleri dinle uzlaştırılmaya çalışılarak yeniden yorumlanmıştır. Psikolojinin bir disiplin hâline gelmesi ancak 19. yüzyılda gerçekleşir. Bu yüzyılda tıp, biyoloji, kimya, sosyoloji bilimlerindeki gelişmeler insan davranışlarının bilimsel olarak incelenmesine ortam hazırlamıştır.

Yukarıdaki paragrafta aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) İlk Çağ'da ortaya çıkan akımlar
- B) Psikolojinin bilim dalı olma süreci
- C) Psikoloji biliminin önemi
- D) Platon ve Aristo'nun fikirlerinden etkilenen düşünceler
- E) Orta Çağ'daki bilimsel gelişmeler

7. **Aşağıdakilerden hangisi psikolojinin konuları içerisinde yer almaz?**

- A) Davranışların temel nedenleri
- B) Açlığın motivasyona etkisi
- C) Bireyin çevreye uyumunda yaşadığı sorunlar
- D) Metafiziğin bilimle ilişkisi
- E) Ailenin karakter oluşumuna etkisi

8. **Aşağıdakilerden hangisi psikolojinin amaçları arasında yer almaz?**

- A) İnsan davranışlarını tanımlama
- B) İnsan davranışlarını önceden kestirebilme
- C) İnsan davranışlarını kontrol etme
- D) İdeal insan modeli oluşturmak
- E) İnsanın düşünce ve davranışlarını etkilemek

9. Davranışa belli bir açıklama getirilmişse ve davranışın nedeni biliniyorsa o davranışın hangi durumlarda tekrarlanacağı da biliniyor demektir. Örneğin, saldırganlık davranışının nedenleri anlaşılabilir ve açıklanabilirse bu davranışın hangi koşullarda ve ne zaman ortaya çıkacağı bilinebilir. Bu ise bize, davranış olumluysa tekrarını sağlama olumsuzsa davranışın önlenmesi olanağı verir.

Yukarıdaki paragrafta psikolojinin amaçlarından hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Davranışları karşılaştırma
- B) Davranış çeşitlerini inceleme
- C) Davranışları önceden tahmin etme
- D) Davranışları saptama ve kontrol altına alma
- E) Davranışları tanımlama

10. Bir resim onu meydana getiren çizgilerin ve renklerin toplamından ayrı bir şeydir. Çizgilerin ve renklerin tek tek hiçbir anlamı yoktur. Bunlar ancak bir bütünlük meydana getirecek şekilde düzenlendiklerinde bir anlam kazanır.

Yukarıda tanımı verilen yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Davranışsal yaklaşım
- B) Yapısalcı yaklaşım
- C) Gestalt(bütünlük) yaklaşım
- D) Biyolojik yaklaşım
- E) Psikodinamik yaklaşım

1. Değişik yaşlardaki çocuklar düşünce ve problem çözümlerinde niteliksel farklılıklar gösterirler. Her gelişim devresinde bir öncekinin sentezi yapılarak problem çözümlüne daha etkili akılcı bir yaklaşım geliştirilir.

Çocuklardaki zihinsel gelişimi araştıran bu psikolojik yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapısalcı yaklaşım
- B) Hümanist yaklaşım
- C) Biyolojik yaklaşım
- D) Bilişsel yaklaşım
- E) Davranışsal yaklaşım

2. Davranışlar üzerinde psikolojik durum ve çevrenin etkisi vardır. Fakat davranışın oluşmasında uyarıcıları ileten, sinir sistemini etkileyen iç salgı bezlerinin etkinliklerini değerlendiren beynin organik yapısı da önemlidir.

Bu görüşleri savunan psikoloji yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Psikodinamik yaklaşım
- B) Davranışsal yaklaşım
- C) Bütüncül (gestalt) yaklaşım
- D) İşlevsel yaklaşım
- E) Biyolojik yaklaşım

3. Duyu organlarının yaşa göre nasıl geliştiği hangi yaşta ne gibi değişimlerin görüldüğü, bireyin gelişiminde çevrenin rolü gibi konuları ele alıp inceler.

Yukarıdaki paragrafta psikolojinin hangi alt dalından bahsedilmiştir?

- A) Gelişim psikolojisi
- B) Klinik psikoloji
- C) Öğrenme psikolojisi
- D) Eğitim psikolojisi
- E) Sosyal psikoloji

4. Aşağıdakilerden hangisi endüstri psikolojisinin ele aldığı konulardan biridir?

- A) Öğrenme ortamındaki olumsuzlukların saptanması
- B) Davranış bozukluklarının teşhisi ve tedavisi
- C) Yeni psikolojik testler geliştirme
- D) Çalışma ortamlarında makinelerle olan ilişkileri düzenleyerek hata oranını azaltma
- E) Duygusal sorunları olan bireye yardımcı olma

5. İnsan toplumsal bir varlıktır bunun doğal sonucu olarak bireyin davranışları üzerinde iletişimde bulunduğu insanların, içinde yaşadığı toplum ve bu toplumdaki gelenek ve göreneklerin etkisi olur.

Yukarıdaki konularla psikolojinin hangi dalı ilgilendirir?

- A) Deneysel psikoloji
- B) Bilişsel psikoloji
- C) Gelişim psikolojisi
- D) Sosyal psikoloji
- E) Klinik psikoloji

6. Kapalı alan korkusu olan bir kişi hakkında aşağıda verilen konularda bilgi toplayarak hastalığına ilişkin ipuçları elde edilmeye çalışılmıştır.

- Geçirdiği hastalıklar ve ameliyatlar
- Sosyal ilişkileri, okul dışı sosyal etkinlikler
- Aile tarihçesi, ailenin sosyo-ekonomik durumu

Yukarıdaki paragrafta psikoloji araştırmalarında kullanılan hangi yöntem uygulanmıştır?

- A) Gözlem
B) Anket
C) Vaka incelemesi
D) Sistematiik gözlem
E) Görüşme

7. Bir grup psikolog, 3 yaşındaki çocukların davranış özelliklerini belirlemek için çocuğu her gün sabah kalkma saatinden akşam yatıncaya kadar gözlemlemiş ve o yaş grubundaki bireylerin davranışlarını ayrıntılı bir biçimde ortaya koymuştur.

Yukarıdaki paragrafta hangi yöntem türü kullanılmıştır?

- A) Anket
B) Görüşme
C) Gözlem
D) Sistematiik gözlem
E) Vaka incelemesi

8. Bu yöntemin bazı sakıncaları vardır. Çok zaman alır ve hemen bilgi vermez. Farklı beklentileri, eğilimleri ve anlayış biçimleri olan bilim insanları olaya farklı yorum getirebilir.

Yukarıdaki paragrafta hangi yöntemden bahsedilmektedir?

- A) Gözlem
B) Sistematiik gözlem
C) Anket
D) Doğal gözlem
E) Vaka incelemesi

9. Korelasyonda ele alınan değerlerden biri artarken diğeri azalıyorsa buna, negatif korelasyon denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi negatif korelasyona bir örnektir?

- A) Ders çalışma-başarılı olma
B) Kilolu olma-hızlı konuşma
C) Sigara içme -sağlıklı olma
D) Zekâ düzeyi-ders başarısı
E) Spor yapma-sağlıklı yaşama

10. Aşağıdakilerden hangisi en düşük korelasyon miktarını gösterir?

- A) 0,15
B) -0,50
C) -0,90
D) 0,65
E) 0,80